

Ծ Ի Ա Ծ Ա Ն

ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՆՅԻՅ.

ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ.

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց պատերազմին պատճառը այնպիսի յայտնի խնդիր մըն է որ արդարութիւն ճանչցող ու սիրող մարդը դիւրաւ կրնայ գուշակել թէ երկու կողմին ո՛րը պիտի յաջողութիւն գտնէ: Հիւսիսայինները կուզեն որ գերի գնեն ու ծախելը վերնայ իրենց մէջէն. իսկ հարաւայինները ոտք կկոխեն որ այս շահաբեր գործողութենէն զիրենք ետ քաշելու ոչ ոք իրաւունք չունի: Որչափ որ յայտնի է առաջիններուն իրաւունքը, նոյնչափ պայծառ կտեսնուի նաեւ հարաւայիններուն անիրաւութիւնը: Եւ սակայն սոքա իրենց յոյսը դրած էին Գաղիոյ եւ Անգղիոյ վրայ, իբր թէ այս երկու տէրութիւնները իրենց պաշտպան պիտի կենան ու պիտի ստիպեն հիւսիսայինները բաժնուելու հարաւայ-

իններէն, ու ձգելու որ սոքա ինչպէս որ կուզեն՝ այնպէս կառավարուին: Եւ յիրաւի, եթէ Գաղիոյ եւ Անգղիոյ վաճառականաց մնար խնդիրը, թերեւս նոքա այնպէս կորոշէին. այսինքն հարաւայնոց կամ բաժանասիրաց կողմը կբռնէին՝ որպէս զի իրենց բամբակեղենի գործարանները չդադրին, ու հարաւային Ամերիկայէն բամպակը անպակաս գայ եւրոպա. բայց որովհետեւ բաժանասիրաց կամքին կատարուելով՝ մարդավաճառութեան գարշելի սովորութիւնն ալ պիտի յաւիտեան հաստատուէր Ամերիկային մէջ, եւ եւրոպայի լուսաւորեալ տէրութիւնները չէին կրնար այս բանիս հաւանիլ, հիւսիսայինները քանի գնացին զօրացան, հարաւայինները շատ տեղ յաղթուեցան, եւ կերեւնայ թէ քիչ ատենէն բոլորովին պիտի նուաճուին:

ՆՈՐ ԶԱՐԲԱՆԱԼԻ ԳՆԱՃ ՄԸ

Այժմու գաճաճներուն մէջ շատ անուանի էր Թոմ-Փոլս անունով անգղիացին, իւր կարգէ դուրս մանր հասակին համար: Բայց այժմ կլսեմք որ Մանչեսթրի մէջ նոր գաճաճ մը երեւցեր է որ Թոմ-Փոլսէն ալ երրորդ մասով պզտիկ է, ուստի եւ շատ աւելի զարմանալի:

Այս գաճաճը որ կըսուի ձօրձ Ուաշինկթըն-ընթ, ծնած է 1844-ին ապրիլի 2-ին. ուստի 18 տարեկան է հիմայ, բայց հազիւ թէ 18 բեռնաւոր բարձրութիւն ունի: Սրամիտ ու կրթուած է, եւ անգղիարէն ու գաղղիարէն լեզուները շատ լաւ կիսօսի: Հայրը՝ որ բաւական ունեւոր մարդ մըն է, ամենեւին միտք չունի եղեր որդին ասդիս անդին

պտըտցընելով ցուցնելով ստակ շահելու. բայց վերջապէս ոսկիի քաղցը յաղթեր է իւր առաջադրութեանը, եւ մօտերս յանձներ է իւր զաւակը Պա՛ռնըմ անունով երեւելի շատախօսին, որ ամէն այս տեսակ բաները իւր վրայ կառնու ցուցընել ու քարոզել ստակով:

Պառնըմ խոստացեր է որ 3 տարիէն ետեւ գաճաճին հօրը վճարէ 10 հազար սմէռլին, որ 2 հարիւր 50 հազար ֆրանք կընէ. ասկէ զատ շատ մըն ալ ընծաներ պիտի ընէ, ու քաղաքէ քաղաք պտըտցընելու՝ հագուեցնելու՝ զարդարելու եւ ուրիշ ամէն տեսակ պիտոյքներն ու ծախքերուն հոգացողութիւնը իւր վրան առած է: